



MILIEUCONSULT
BODEM & ASBEST

**FLORA- EN FAUNAONDERZOEK
GRIFTSTRAAT TE APELDOORN**

Opdrachtgever : KuiperCompagnons
T.a.v. Mw. F. Fresen
Postbus 13042
3004 HA Rotterdam

Vestiging : ABO-Milieuconsult B.V.
Curieweg 19
2408 BZ Alphen aan den Rijn
Tel. +31 (0)172 44 98 27

Projectnummer : ANL21-5617
Periode onderzoek : Maart 2021
Datum rapportage : 13 november 2023

Veldmedewerkers: De heer R.F.M. Sluijs (Ecoloog)

Projectadviseur: De heer D.D.C.A. Bijl

Handtekening:

Dhr. R.J. van der Helm
General Business Unit Manager

Zonder toestemming van de opdrachtgever of ABO-Milieuconsult B.V. mag deze uitgave niet anders dan in zijn geheel worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd bij de KvK Zuidwest-Nederland te Middelburg onder nr. 22065838. Op verzoek kunnen de Algemene Voorwaarden naar u worden toegestuurd.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van het onderzoek	3
1.3 Leeswijzer	3
2. OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK	4
2.1 Bureaustudie	4
2.2 Veldonderzoek	4
2.3 Effectenbeoordeling	4
3. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	5
3.1 Ligging plangebied	5
3.2 Algemene beschrijving van het plangebied	6
4. WETTELIJK KADER	8
4.1 Wet natuurbescherming, onderdeel soorten	8
4.2 Omgevingsverordening Gelderland (februari 2022)	9
5. RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING	10
5.1 Vleermuizen	10
5.2 Grondgebonden zoogdieren	11
5.3 Vaatplanten	12
5.4 Vogels	12
5.5 Amfibieën en reptielen	14
5.6 Overige beschermde soorten	14
5.7 Groene mal Apeldoorn en de Grift	15
5.8 Bomen in het plangebied	15
6. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN OVERZICHTSTABEL	16
6.1 De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11	16
6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1	16
6.3 Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied	17
7. AANBEVELINGEN	18
LITERATUUR EN BRONVERMELDING	20

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van KuiperCompagnons is een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd op de locatie Griftstraat te Apeldoorn. Aanleiding voor het uitvoeren van dit flora- en faunaonderzoek zijn de voorgenomen plannen tot de realisatie van sloop van de huidige opstallen en nieuwbouw in het plangebied.

1.2 Doel van het onderzoek

Deze quickscan flora en fauna heeft ten doel de voorgenomen plannen te toetsen aan de huidige natuurwetgeving, de Wet natuurbescherming, zodat duidelijk wordt welke maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van deze wet te voorkomen. Het plangebied is onderzocht en beoordeeld op de aanwezigheid van en betekenis voor door de Wet natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Indien overtreding niet kan worden vermeden, is in het onderhavige rapport aangegeven voor welke soorten en met welke onderbouwing ontheffing dient te worden aangevraagd. Indien aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, kan op basis van de quickscan een gedegen planning daarvan worden gemaakt.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de opzet van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 4 is de reikwijdte en de doelstelling uit de Wet natuurbescherming beschreven. In hoofdstuk 5 worden conclusies getrokken uit de resultaten van het bureauonderzoek en het veldbezoek, waarna in hoofdstuk 6 de conclusies zijn samengevat. Tot slot worden in hoofdstuk 7 aanbevelingen gedaan en wordt in de bijlage een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd.



Afbeelding 1: gedeeltelijk aanzicht plangebied vanaf het binnenterrein.

2. OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK

Het onderhavige flora- en faunaonderzoek bestaat uit twee onderdelen, te weten: een bronnen- en literatuuronderzoek en een biotooptoets (veldbezoek). De biotooptoets is door een ecooloog uitgevoerd op 3 maart 2021 in de middag bij zonnig weer en circa 12 graden Celsius. Naar aanleiding van een gewijzigd stedenbouwkundig plan en adviezen van de Omgevingsdienst is de quickscan aangepast in mei 2022 en in november 2023.

2.1 Bureaustudie

Het bronnen- en literatuuronderzoek omvat een bureaustudie, waarbij kaarten zijn geraadpleegd (kenmerken van het landschap waarin het plangebied zich bevindt) en de reeds bekende verspreidingsgegevens van voorkomende beschermde soorten in de regio zijn geraadpleegd. In het bronnen- en literatuuronderzoek zijn het plangebied en het omliggende gebied in een straal van ongeveer 1,5 kilometer onderzocht.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. Een overzicht van de gebruikte literatuur is opgenomen in de literatuurlijst, die is opgenomen in de bijlage van deze briefrapportage.

2.2 Veldonderzoek

Naast een bureaustudie is een biotooptoets uitgevoerd. Dit betreft een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld. Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachttactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het plangebied.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de veldkenmerken van het plangebied en de verspreiding van beschermde soorten, is beoordeeld voor welke beschermde soorten het plangebied van betekenis kan zijn.

Bij deze toetsing is alleen gekeken naar de beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Deze soorten hebben een Nederlandse of Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wet natuurbescherming.

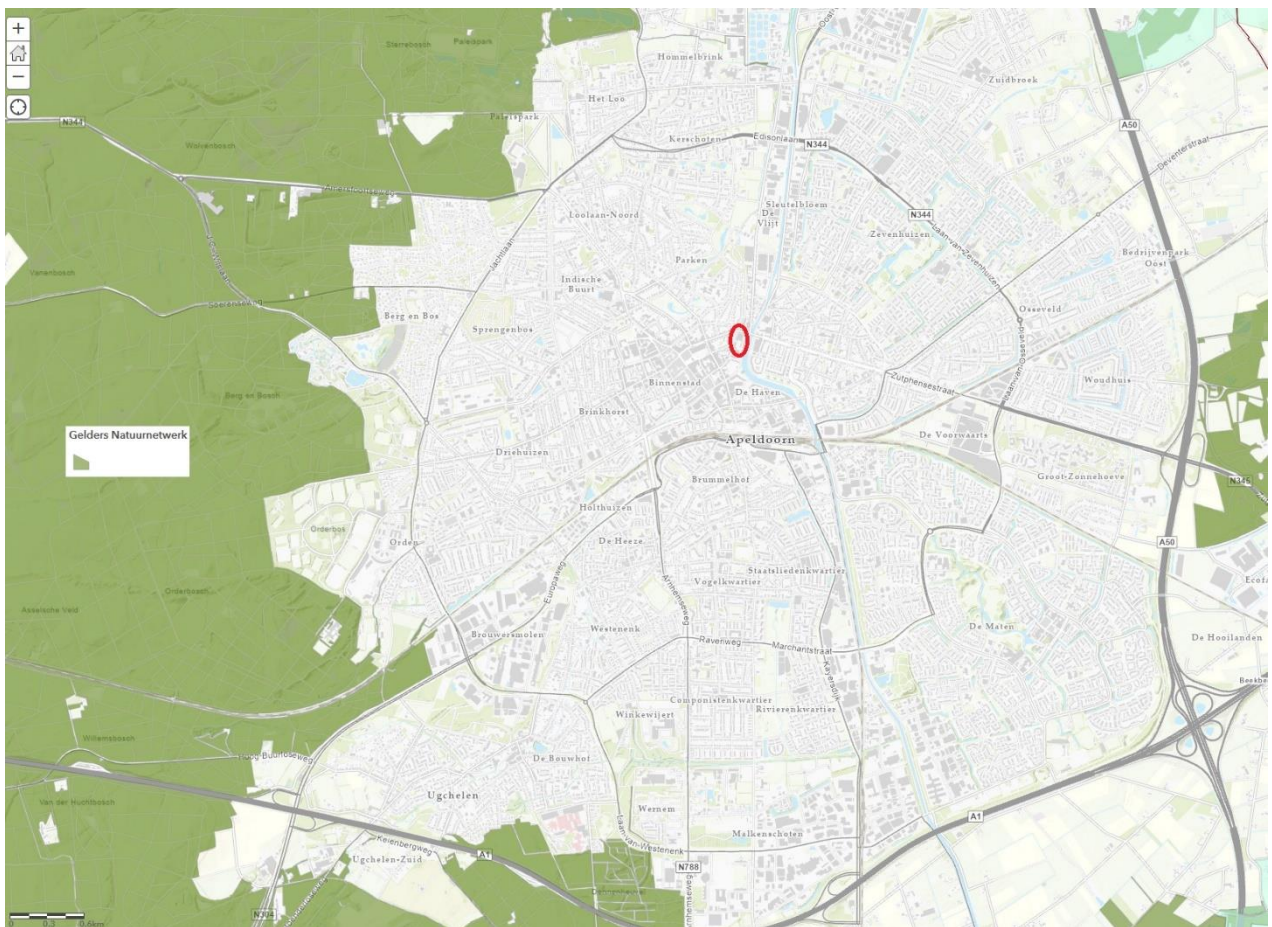
Algemene soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen zoals weergegeven in artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Wel geldt de zorgplicht ex artikel 1.11.

3. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen in het centrum van Apeldoorn. Het grenst aan de gekanaliseerde beek de Grift (Griftstraat) en de Deventerstraat. Het is door appartementen gescheiden van het Apeldoorns kanaal.

Op onderstaande kaart is te zien dat het plangebied geen deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Het gebied maakt eveneens geen onderdeel uit van een ander beschermd gebied, zoals Natura 2000, belangrijk weidevogelgebied of strategische reservering natuur. Binnen een straal van 10 kilometer ligt de volgende Natura 2000-gebied: Veluwe op 2 kilometer.



Afbeelding 2: Ligging plangebied (rode cirkel midden) in een straal van circa 5km ten opzichte van omgeving en NNN (donkergroen) Het NNN links is tevens Natura2000-gebied Veluwe. Bron: Provincie Gelderland.



Afbeelding 3: Close-up en afkadering plangebied.

3.2 Algemene beschrijving van het plangebied

In het plangebied is voornamelijk bebouwing en verharding aanwezig. De bebouwing bestaat uit een aantal aaneengesloten gebouwen die variëren in hoogte tussen een en vijf verdiepingen. De gebouwen hebben voornamelijk een plat dak. De gevels bestaan uit baksteen, stalen platen en betonplaten. De binnenplaats is ingericht als parkeerterrein en daardoor grotendeels verhard met enkele perkjes met laagblijvende struiken en jonge bomen. Enkele oudere bomen bevinden zich aan de achterzijde en aan de Griftstraat in het plangebied. Binnen de verstoringssfeer van de werkzaamheden zijn eveneens bomen aanwezig. Het gekanaliseerde riviertje de Grift (afbeelding 5) maakt deel uit van het plangebied. In de Grift en aan de kades van de gekanaliseerde Grift wordt niet gewerkt.



Afbeelding 4: Vooraanzicht Deventerstraat



Afbeelding 5: Vooraanzicht Griftstraat



Afbeelding 6: Binnenplaats (bebouwing boven rode lijn behoort niet tot het plangebied, maar tot de appartementen aan de Kanaalstraat).



Afbeelding 7: Foto-impressie Kanaalzijde van het plangebied.

4. WETTELIJK KADER

4.1 Wet natuurbescherming, onderdeel soorten

Voor soortenbescherming geldt voor deze wet dat deze gericht is op het bereiken of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De wet maakt hiervoor een programmatische aanpak mogelijk. Binnen deze wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën:

1. De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (art. 3.1 – 3.4).
2. De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V) en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5 - 3.9).
3. De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 - 3.11).

Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Verbodsbepalingen: Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Uitbreiding verbodsbepalingen en mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling: Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. t/m h. (niet van toepassing, zie wettekst).
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4.2 Omgevingsverordening Gelderland (februari 2022)

Artikel 3.68 (vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud)

- 1- In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, onder a en b, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan de in bijlage 10 Vrijstelling vangen diersoorten genoemde soorten met de in die bijlage bedoelde middelen te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen bij handelingen in de kaders, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g, van de Wet natuurbescherming. Deze vrijstelling geldt alleen voor het in die bijlage aangegeven gebied en de daarin aangegeven periode.
- 2- Het vrijlaten van de gevangen dieren vindt zo snel mogelijk plaats in de directe omgeving op een voor de betreffende soort geschikte plek.

Bijlage 10: Gebied: binnen de gehele provincie. Periode: gedurende het hele jaar.

Aardmuis, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Middelste groene kikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

Voor bovenstaande soorten geldt de zorgplicht. In Gelderland houdt dat in dat deze soorten mogen worden gevangen in een vangkooi of, voor de aquatische soorten, in een schepnet, om vervolgens nabij het plangebied op een veilige plaats in vergelijkend habitat te worden teruggezet.

5. RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING

5.1 Vleermuizen

Resultaten bureauonderzoek

In het plangebied staat een aaneengesloten opstal met open stootvoegen, waardoor gebouwbewonende soorten kunnen worden verwacht. Hieronder vallen volgens de verspreidingsgegevens de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, franjestaart, watervleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis. Het plangebied moet worden onderzocht op kierende randen en daklijsten, of andere openingen die voor vleermuizen geschikt zijn.

Bomen van voldoende grootte zijn in het plangebied en binnen de verstorende invloedssfeer aanwezig. Deze moeten worden onderzocht op holtes die voor vleermuizen geschikt zijn om in te verblijven, zoals ingerotte boomdelen, ingescheurde takken en loshangend schors. De boombewonende rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en meervleermuis gebruiken bomen soms het jaar rond. De gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger kunnen hun paarverblijf in bomen hebben. Ruige dwergvleermuizen en watervleermuizen gebruiken als winterverblijfplaats ondergrondse objecten, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders. Bij uitzondering wordt ruige dwergvleermuis ook in de winter ook in boomholten aangetroffen.

Resultaten veldbezoek

De bakstenen bebouwing heeft op elke verdieping en aan alle kanten direct boven de betonnen lateien open stootvoegen. In alle overige bebouwing, waaronder alle gebouwen van één verdieping, zijn geen voor vleermuizen geschikte openingen gevonden. In de bomen in het plangebied en binnen de verstorende invloedssfeer zijn geen geschikte openingen gevonden. De open stootvoegen zijn daarmee de enige potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen.

De bomen en gevels langs de Grift vormen een lijnvormig element dat aansluit op de groen langs het Griftpad / Van Aelstlaan aan de overzijde van de Deventerstraat. Vanwege het groen is foerageergebied aanwezig.

Conclusie vleermuizen

Als foerageergebied heeft het plangebied vanwege de beperkte aanwezigheid van groen en de aanwezigheid van groen in de omgeving, geen essentiële functie. Het lijnvormig element wordt door de voorgenomen plannen niet onderbroken, bovendien is een alternatief aanwezig. Vleermuizen die deze route mogelijk als vliegroute gebruiken kunnen gebruik blijven maken van de bomen aan de Griftstraat en de gevels van de woningen aan de Griftstraat en Beurtvaartstraat.



Abbeelding 8: Zowel de rode lijn, waar door de werkzaamheden mogelijk een onderbreking van een lijnvormig element plaatsvindt, als de gele lijn zijn lijnvormige elementen die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vliegroute.

Op basis van het bovenstaande is het uitgesloten dat de voorgenoemde werkzaamheden negatieve effecten hebben op vaste vliegroutes en essentieel foerageergebied van vleermuizen.

De open stootvoegen bieden toegang tot de spouw en bieden daarom een mogelijk verblijfplaats voor vleermuizen. Andere mogelijke verblijfplaatsen zijn niet aanwezig in het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer. Nader onderzoek moet aantonen of zich in het plangebied vleermuizen bevinden. In verband met de mogelijke aanwezigheid van soorten die vallen buiten het Soortenmanagementplan Apeldoorn kan niet meegelift worden op het Soortenmanagementplan.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van biotoop en ligging midden in het stedelijke gebied zijn geen beschermde soorten zoogdieren te verwachten in het plangebied. Een uitzondering hierop is de steenmarter, die zich thuisvoelt in stedelijk gebied.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. Het plangebied is vanwege het ontbreken van beschutting, foerageergebied en de geïsoleerde ligging in het centrum ongeschikt als biotoop voor beschermde zoogdieren. Voor steenmarter zijn geen openingen in het gebouw aanwezig.

Conclusie grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten zoogdieren, of sporen hiervan, aangetroffen. Deze worden gezien het biotoop ook niet verwacht in de toekomst. Voor aanwezige algemene zoogdieren geldt de zorgplicht (zie §6.1).

5.3 Vaatplanten

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van verspreidingsgegevens en biotoop kan de aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten worden uitgesloten.

Resultaten veldbezoek

Aan de muren zijn geen (beschermde) varens aangetroffen. Beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Geconstateerd is dat het biotoop van bestrating niet geschikt is voor deze soorten.

Conclusie vaatplanten

Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige vaatplanten geen beschermde status hebben en ontwikkelingen niet in de weg staan.

5.4 Vogels

Resultaten bureauonderzoek

In de verspreidingsgegevens worden over de afgelopen drie jaar meerdere vogelsoorten genoemd. Huismus, gierzwaluw en andere soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, worden gemeld in Apeldoorn. Bebouwing is binnen de versturende invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig waardoor geschikte invliegopeningen aanwezig kunnen zijn voor gierzwaluw of huismus.

Nesten van roofvogels en uilen worden gezien het biotoop niet verwacht.

Uit advies van de omgevingsdienst blijkt dat in Deventerstraat 50 en Kanaal Noord 97 jaarlijks broedgevallen bekend zijn van huismus. In de bomen tussen die panden en het plangebied bevinden zich zogenaamde kwetterplekken. Deze kwetterplekken zijn schuilplaatsen. Ze worden tevens gebruikt door sub-populaties huismussen om te verzamelen en te mixen. Het gaat hierbij om instandhouding van de soort door uitwisseling van genen op de kwetterplekken.

Resultaten veldbezoek

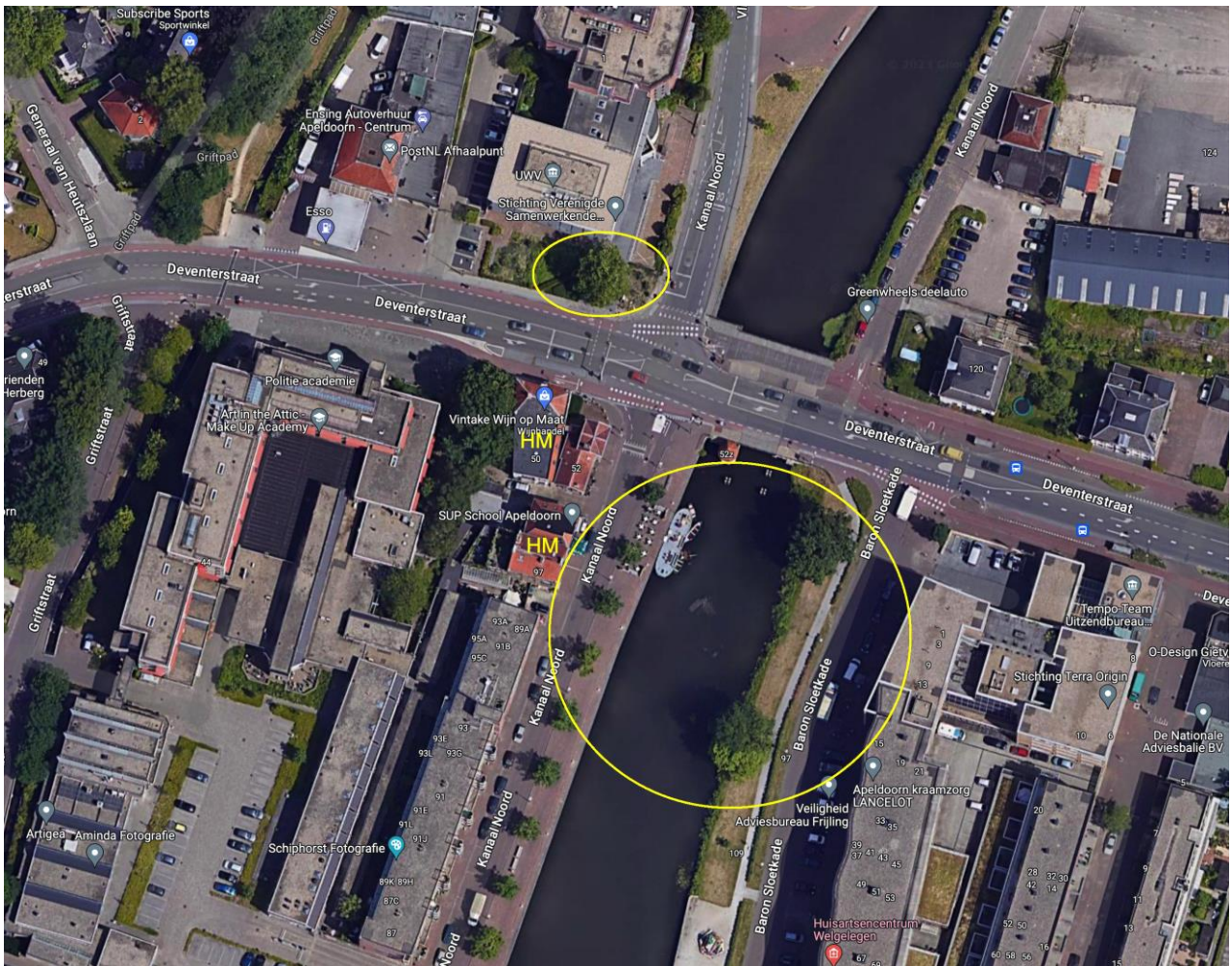
Jaarrond beschermde nesten zijn niet gevonden in het plangebied en binnen de versturende invloed van de werkzaamheden. Huismussen zijn niet waargenomen in het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer. Voor zowel huismus als gierzwaluw zijn geen invliegopeningen aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn houtduiven waargenomen in de coniferen naast de ingang van het parkeerterrein. Andere vogels zijn niet waargenomen.

Conclusie vogels

De bomen aan de Deventerstraat en Kanaal Noord, in en tussen het plangebied, hebben een functie voor huismussen waarvan het nest en vaste rust- en verblijfplaatsen (essentieel leefgebied) jaarrond beschermd zijn. In het plangebied zijn geen (overblijfselen van) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De huismussen die gebruik maken van deze bomen komen van buiten het plangebied. Deze bomen zijn essentieel leefgebied van elders nestelende huismussen. Die huismussen moeten altijd gebruik kunnen blijven maken van een kwetterplek en schuilplaats. De bomen met kwetterplekken blijven behouden. In het geval dat huismussen dusdanig verstoord worden dat ze deze kwetterplekken van de bomen aan de Deventerstraat en Kanaal Noord mijden (huismussen worden over het algemeen niet snel verstoord én de werkzaamheden die echt verstorend zijn hebben een tijdelijk karakter, waardoor huismus slechts af en toe en mogelijk geen gebruik kan maken van de kwetterplekken) zijn in de omgeving van het plangebied en binnen 200m van de broedplaatsen voldoende alternatieve bomen aanwezig voor huismus om als kwetterplek te dienen, zie afbeelding 9.

De kwetterplekken zijn derhalve niet beschermd en kunnen aan verstoring van sloop- en bouwactiviteiten worden blootgesteld.



Afbeelding 9: broedgeval huismus (HM) en geschikte alternatieve kwetterplekken binnen 200m.

Het plangebied heeft een functie voor algemene broedvogels, waaronder houtduif.

De Wet natuurbescherming biedt bescherming aan alle in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen van vogels. De nestbescherming geldt voor alle soorten gedurende het broedseizoen en voor een beperkt aantal soorten jaarrond. Iedere vogel is tijdens het broeden beschermd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode, globaal wordt uitgegaan van half maart tot juli.

Indien er wordt gestart in het broedseizoen, dan moet door een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden worden nagegaan of verstoring van broedvogels plaatsvindt.

5.5 Amfibieën en reptielen

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van biotoop en ligging in een volledig bebouwde omgeving zonder geschikt voortplantingswater, kan het voorkomen van beschermde soorten amfibieën en reptielen worden uitgesloten. In de Grift en aan de kades van de gekanaliseerde Grift wordt niet gewerkt.

Resultaten veldbezoek

In het plangebied zijn, vanwege de tijd van het jaar, geen amfibieën of reptielen waargenomen. Het plangebied biedt geen geschikt voortplantingsbiotoop voor amfibieën of reptielen omdat watergang ontbreekt. Geschikte water voor voortplanting ontbreekt eveneens rond het plangebied. Poeltjes of plaatsen waar regenwater kan blijven staan voor voortplanting zijn eveneens niet aanwezig binnen het plangebied en de directe omgeving.

Conclusie amfibieën en reptielen

Beschermde amfibieën en reptielen kunnen op basis van biotoop in het plangebied worden uitgesloten. Algemene soorten kikkers en gewone pad worden gezien het biotoop, geen water, eveneens niet verwacht aanwezig te zijn.

Vanwege de afwezigheid van de beschermde rugstreeppad en andere amfibieën en reptielen zijn nader onderzoek naar het voorkomen van rugstreeppad en maatregelen met betrekking tot rugstreeppad en andere amfibieën en reptielen niet noodzakelijk.

5.6 Overige beschermde soorten

Resultaten bureauonderzoek

De verschillende soorten libellen, vlinders, insecten en andere ongewervelden die vermeld worden in de Wet natuurbescherming zijn aanwezig in een ander biotoop dan het plangebied. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. Meldingen van deze soorten in het plangebied zijn er niet, het verspreidingsgebied ligt buiten het plangebied.

Met de soortgroep vissen hoeft geen rekening te worden gehouden, omdat in de Grift en aan de kades van de gekanaliseerde Grift niet wordt gewerkt.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het biotoop ongeschikt is voor beschermde soorten libellen en vlinders, vanwege het ontbreken van poeltjes of waardplanten voor ei-afzetting.

Conclusie overige beschermde soorten

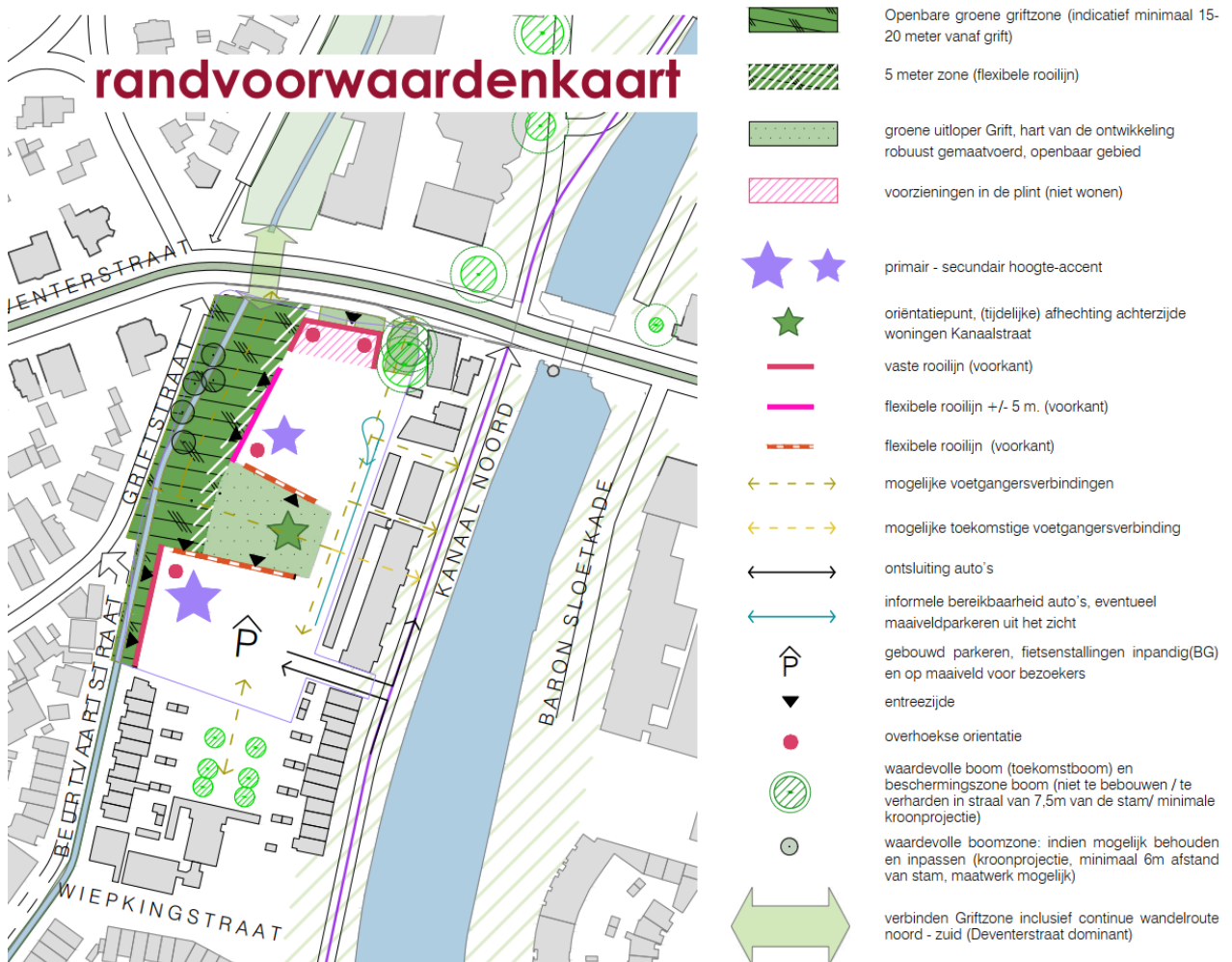
Met beschermde ongewervelde diersoorten hoeft op grond van biotoop geen rekening gehouden te worden. Maatregelen met betrekking tot deze soortgroepen hoeven niet te worden genomen.

5.7 Groene mal Apeldoorn en de Grift

Ten westen in het plangebied loopt de gekanaliseerde beek de Grift. Naast de Grift en in het plangebied staat een rij bomen. Zowel de Grift als de bomen maken deel uit van de Groene mal.

In de Grift ten noorden van Apeldoorn komt de rivierprik voor (Ravon 81, jaargang 23 nummer 2). Deze rondbek gebruik de Grift in de paaitrek. Er is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van rivierprik in stedelijk gebied. Gezien de habitat van het gekanaliseerde stuk lijkt het onaannemelijk dat de rivierprik voorkomt naast het plangebied. Aan en in de gekanaliseerde Grift wordt niet gewerkt, waardoor het mogelijk voorkomen van rivierprik in de Grift niet in gevaar komt door de werkzaamheden in het plangebied.

In de Groene mal op de kade naast de Grift worden mogelijk bomen gekapt. Indien meer dan 100 m² aan Groene Mal verdwijnt is compensatie vereist volgens de Verordening Groene Balans.



Afbeelding 10: Impressie voorgenomen plannen.

5.8 Bomen in het plangebied

De bomen staan in kapvergunningplichtig gebied. Het advies van de Omgevingsdienst luidt dat kap van bomen langs de Grift en van de grote bomen tussen plangebied en Deventerstraat 50 waarschijnlijk bij de gemeente ongewenst zijn. Een tijdige afstemming over het plan in relatie tot het behoud van houtopstanden is nodig. Uit het nieuwe stedenbouwkundige plan (afbeelding 10) blijkt dat de ecologische verbinding van de Grift centraal staat. Het aanwezige groen blijft hier behouden en wordt waar mogelijk versterkt. Ook de bomen die kwetterplekken van huismus zijn blijven behouden.

6. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN OVERZICHTSTABEL

Uit bureaustudie en biotooptoets is naar voren gekomen dat het mogelijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetast van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten vleermuizen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied moet plaatsvinden om te kunnen aantonen of vleermuizen in het plangebied verblijven.

De bomen tussen het plangebied en Kanaal Noord zijn onderdeel van het essentieel leefgebied van huismus. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk wanneer de bomen blijven staan en de huismussen geen gebruik van de bomen kunnen maken door de aanwezige verstoring van de werkzaamheden. In dat geval zal tijdig een nieuw alternatief aanwezig moeten zijn, zodat de huismussen gebruik kunnen blijven maken van een kwetterplek en schuilplaats.

Nadelige effecten op overige beschermde flora en fauna kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek daarnaar is niet noodzakelijk. De effecten van stikstofdepositie van de werkzaamheden op Natura2000-gebieden zijn in deze quickscan niet behandeld.

De zorgplicht van de Wet natuurbescherming is altijd van toepassing. Hieronder wordt geadviseerd hoe aan deze zorgplicht invulling kan worden gegeven.

6.1 De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Zodra een niet in de Wet Natuurbescherming beschermd in het wild levende dier wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden kan deze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het plangebied.

Vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen en dergelijke) moet gefaseerd worden verwijderd, waardoor aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren gelegenheid wordt gegeven te vluchten. Bij kap van de vegetatie in de winter dient men rekening te houden met zoogdieren in winterslaap, zoals de egel. Inachtneming van de zorgplicht betekent dat men het struikgewas handmatig en gefaseerd kapt, in plaats van met bulldozer of graafmachine.

6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Indien de werkzaamheden starten binnen het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli), mogen deze pas uitgevoerd worden indien vooraf door een deskundig ecooloog is vastgesteld dat geen verstoring van broedvogels zal plaatsvinden.

6.3 Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied

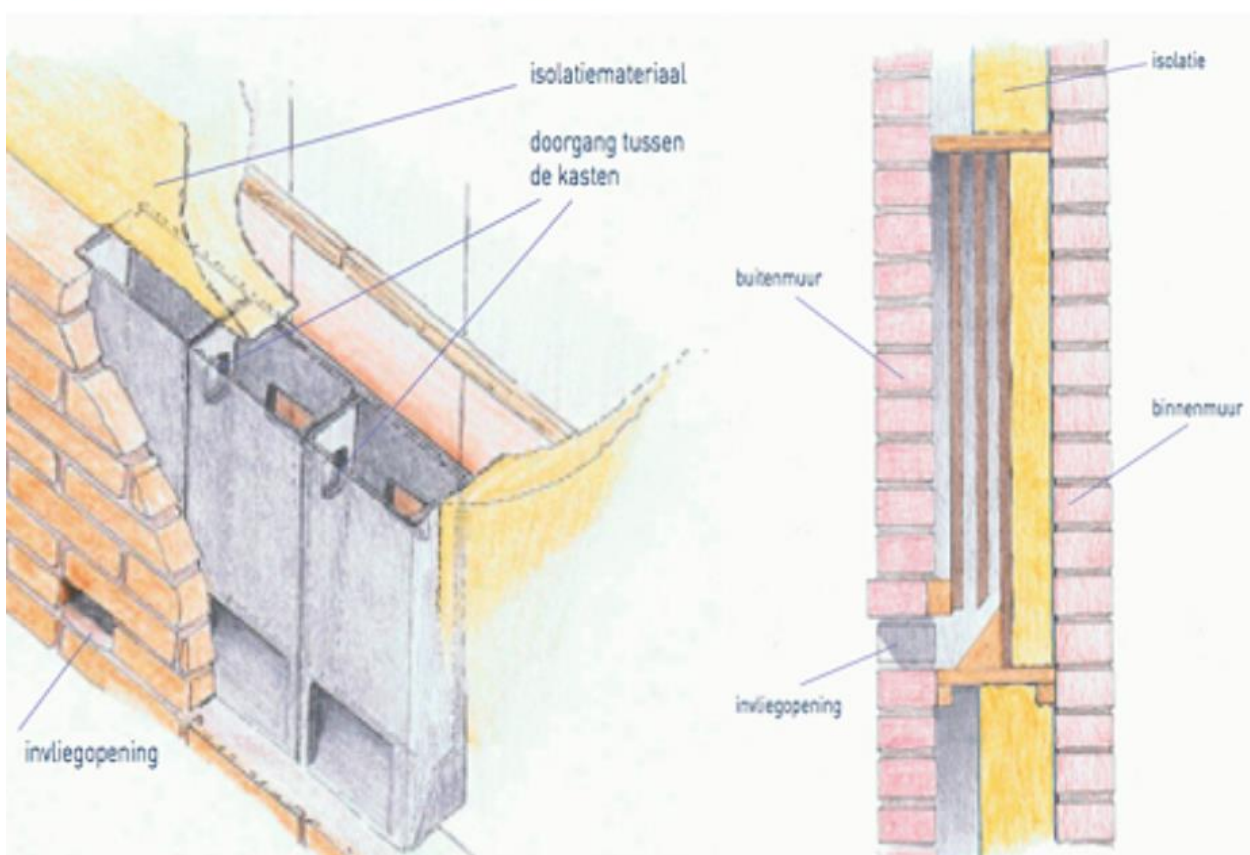
Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing	Bijzonderheden/opmerkingen
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek moet aantonen of vleermuizen in het gebied verblijven.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vogels	Ja	Nee	Ja*	* De kwetterplekken moeten behouden blijven en buiten de verstorende invloedssfeer van de werkzaamheden blijven. Dit tenzij eerder een alternatief wordt gerealiseerd of een ontheffing van de Wet natuurbescherming andere voorwaarden stelt. Hou rekening met het broedseizoen.
Amfibieën en reptielen	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.

Wij adviseren om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies.

7. AANBEVELINGEN

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming geven wij in relatie tot de voorgenomen nieuwbouw de volgende aanbevelingen met als doel de ecologische structuren in de omgeving te versterken.

Voor vleermuizen kunnen vleermuiskasten worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte. Eveneens kunnen vleermuisstenen worden ingemetseld (foto links boven). Zie literatuurlijst voor vermelding naar brochure vleermuisvriendelijk bouwen.



Vrijwel onzichtbare inbouw van vleermuisstenen en technische informatie over de plaatsing daarvan.



- Er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden.
- Voor huismussen kan ruimte open gelaten worden onder de eerste twee rijen dakpannen van de goot. Om te voorkomen dat mussen het gehele dak gaan gebruiken kan vogelschroot gemonteerd worden op de derde rij daklatten. Huismussen en andere dieren hebben behoefte aan schuilplaatsen in de omgeving. Het planten van inheemse bomen heeft de voorkeur. Liguster, lijsterbes, sleedoorn, meidoorn en vlier zijn ook bomen die in een haag geplant kunnen worden en goede bescherming geven. Bovendien dragen ze bessen.
- Creëer insectenhôtels.



Voorbeelden van insectenhôtels.

Checklist groen bouwen: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen.

Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

<https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

LITERATUUR EN BRONVERMELDING

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Limpens e.a. KNNV 1997

Bats of Britain and Europe, C. Dietz en A. Kiefer, Bloomsbury 2016

www.vleermuis.net, voor up-to-date kennis van vleermuizen

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(Redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland

brochure vleermuisvriendelijk bouwen: Zoogdiervereniging e.a., 2011

Stichting RAVON: www.ravon.nl

RAVON, Paai Rivierprik in de Grift. Ravon 81, jaargang 23 nummer 2

Kennisdocument Rugstreeppad, Bufo calamita, Versie 1.0, juli 2017, BIJ12

Nederlandse Oecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. Weeda e.a. 1985-1994

Sovon Vogelonderzoek Nederland: www.sovon.nl

Vereniging Vogelbescherming: www.vogelbescherming.nl

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Ministerie van LNV, 2009

Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Zoogdiervereniging 2016, S. Broekhuizen et al.

Nationale Databank Flora en Fauna, Verspreidingsatlas. 13 mei 2014, <http://www.verspreidingsatlas.nl/>